

UZASADNIENIE

W dniu 29 marca 2016 roku, sprecyzowanym pismem z dnia 11 kwietnia 2016 roku, M. K. złożyła przeciwko A. S. pozew, w którym wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 5.000.000 złotych tytułem odszkodowania za świadome działanie na szkodę powódki i jej córki przez pozwanego jako adwokata ustanowionego z urzędu w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi pod sygnaturą akt I Ns 394/06.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że pozwany jako jej pełnomocnik procesowy w wymienionej sprawie doprowadził swoim umyślnym działaniem do zasądzenia od powódki spłaty w wysokości 133.000 zł na rzecz byłego męża – J. K. – z nieruchomości powódki, położonej przy ul. (...) w J.. Powódka podniosła, że nieruchomość ta wchodziła w skład jej majątku odrębnego, a jej były mąż nie ponosił kosztów utrzymania tej nieruchomości i zgodnie z wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 31 stycznia 1994 roku w sprawie sygn. akt II C 1566/91 został wyeksmitowany z wymienionej nieruchomości. Podniosła nadto, że pozwany nie reagował na zapadające rozstrzygnięcia w sprawach o sygnaturach I Ns 229/00 i dalej I Ns 162/ 06 oraz nie sporządził należycie apelacji w sprawie I Ns 394/06. Tym samym naraził powódkę i jej córkę na długie procesy sądowe, egzekucję komorniczą i bezdomność, za co rekompensaty domaga się powódka.

Uzupełniająco powódka wskazała, że pozwany doprowadzając do zasądzenia od powódki spłat na rzecz jej byłego męża działał wbrew rozstrzygnięciu Sądu Wojewódzkiego w Łodzi w sprawie sygn. akt II C 1566/91 i wbrew zeznaniom jej byłego męża, złożonym w sprawie rozwodowej.

(pозew – karty 3 -10, pismo procesowe z dnia 11 kwietnia 2016 r.– k. karty 31-32 akt sprawy)

W odpowiedzi na pozew pozwany A. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut przedawnienia roszczeń powódki.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, że postępowanie sądowe z wniosku powódki, w którym pozwany reprezentował ją z urzędu, zostało prawomocnie zakończone w grudniu 2010 roku. Powódka wniosła pozew w niniejszej sprawie w dniu 29 marca 2016 roku, a więc po upływie trzyletniego terminu przedawnienia określonego w art. 442¹ § 1 k.c.

Nadto pozwany podniósł, że powódka nie wykazała związku przyczynowo-skutkowego między działaniem lub zaniechaniem pozwanego a jej szkodą.

Pozwany przyznał, że był pełnomocnikiem z urzędu pozwanej w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. akt I Ns 394/06 o zniesienie współwłasności nieruchomości, reprezentując powódkę także przed sądem drugiej instancji. Wskazał, że powódka aktywnie uczestniczyła w postępowaniu o zniesienie współwłasności, a po zakończeniu postępowania przed sądem pierwszej instancji przestała kontaktować się z pozwanym.

Pozwany wniósł nadto o zawiadomienie o toczącym się procesie ubezpieczyciela - (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., wskazując iż posiada umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nr (...)

(odpowiedź na pozew – k. 81-84)

Zawiadomiona o toczącym się procesowe (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. nie przystąpiła do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

(zawiadomienie k.95 , dowód doręczenia k.111)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z 31 stycznia 1994 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt II C 1566/91 Sąd Wojewódzki w Łodzi rozwiązał przez rozwód związek małżeński M. K. i J. K., zawarty w dniu 6 czerwca 1981 roku – z winy obu stron (pkt wyroku).

Jednocześnie Sąd orzekł eksmisję J. K. z lokalu mieszkalnego położonego w J. przy ul. (...) (pkt 6 wyroku).

W uzasadnieniu wskazano, że orzekając eksmisję J. K. z lokalu mieszkalnego położonego w J. przy ul. (...) Sąd kierował się dobrem małoletniej córki stron oraz tym, że J. K. nie negował, że lokal ten stanowił majątek odrębny żony.

(kserokopia wyroku z uzasadnieniem – k. 13-24)

W dniu 27 marca 2006 roku powódka M. K. wystąpiła do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z wnioskiem o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w J. przy ulicy (...). Sprawa ta zarejestrowana została pod sygnaturą akt I Ns 394/06. Powódka początkowo nie była w tej sprawie reprezentowana przez pełnomocnika. Osobiście podejmowała wszelkie czynności procesowe, zgłaszała wnioski dowodowe. Powódka wносиła o zniesienie współwłasności poprzez przyznanie jej nieruchomości bez obowiązku spłat na rzecz byłego męża J. K..

(pозew, protokół rozprawy z 24 listopada 2006 roku – k. 46-48)

W dniu 1 lutego 2007 r. wnioskodawczyni złożyła do Sądu Rejonowego Łódź – Widzew w Ł. pozew o uzgodnienie treści księgi wieczystej nieruchomości położonej w J. przy ulicy (...). z rzeczywistym stanem prawnym, poprzez wykreślenie z niej pozwanego J. K. jako współwłaściciela nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2007 roku Sąd przekazał powyższe żądanie uzgodnienia treści księgi wieczystej do rozpoznania w sprawie o zniesienie współwłasności tej samej nieruchomości.

(pозew - k. 2, postanowienie k. 31 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. IC 167/07)

Postanowieniem z 8 października 2008 roku, wydanym w sprawie I Ns 394/06 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi oddalił wniosek M. K. o uzgodnienie treści księgi wieczystej numer (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, dotyczącej nieruchomości położonej w J. z rzeczywistym stanem prawnym.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że okoliczność nabycia własności przedmiotowej nieruchomości wspólnie przez M. K. i J. K. wynika z przedstawionego w sprawie dowodu z dokumentu urzędowego w postaci aktu notarialnego umowy sprzedaży z 13.11.1990 r. We wskazanym akcie notarialnym wyraźnie wskazano jako kupujących zarówno M. K. i J. K., i oboje oświadczyli, że nieruchomość tę kupują, zaś sprzedawca im (a nie jednemu z nich) nieruchomość sprzedaje. Sąd wskazał, że w takiej sytuacji nieistotne jest nawet, z czyjego majątku pochodziły środki na zakup owej nieruchomości, skoro z jednej strony sprzedawca, a z drugiej oboje kupujący, zgodzili się w treści umowy na nabycie nieruchomości do majątku wspólnego. Sąd przyjął, że wskazany akt notarialny oddaje wiernie ostateczną wolę stron, a M. K. nie udowodniła, by było inaczej.

(postanowienie wraz z uzasadnieniem – k.192-194 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06)

W dniu 12 listopada 2008 roku powódka zaskarżyła powyższe postanowienie apelacją. Postanowieniem z dnia 16 lutego 2009 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację M. K., wskazując, że jest ona bezzasadna i stanowi jedynie nieuprawnioną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem sądu pierwszej instancji.

(apelacja – k. 19, postanowienie z uzasadnieniem – k. 207-211 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06)

M. K. w dniu 11 maja 2009 roku złożyła w sprawie o sygnaturze akt I Ns 394/06 wniosek o wyznaczenie jej adwokata z urzędu.

Postanowieniem z 19 maja 2009 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi uwzględnił przedmiotowy wniosek i ustanowił dla M. A. z urzędu, o którego wyznaczenie zwrócił się do Okręgowej Rady Adwokackiej w Ł..

Do reprezentowania powódki w tym postępowaniu w dniu 26 maja 2009 roku Okręgowa Rada Adwokacka w Ł. delegowała pozwanego – adwokata A. S..

(wniosek – k. 230-231, postanowienie – k. 232, pismo – k. 243 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06)

Pozwany A. S. aktywnie reprezentował powódkę w postępowaniu w sprawie o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w J. przy ulicy (...) przed sądem pierwszej instancji – zgłaszał i cofał wnioski dowodowe, popierał wniosek powódki o zniesienie współwłasności.

W dniu 19 października 2009 roku złożył wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność nieponoszenia przez uczestnika środków finansowych na utrzymanie nieruchomości oraz po uzupełnienie opinii biegłego w zakresie szacunku wartości nieruchomości.

(pisma procesowe – k. 297, 305, protokół rozprawy z 28 stycznia 2010 roku – k. 315-319, protokół rozprawy z 11 marca 2010 roku, k. 321-324 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06, zeznania pozwanego protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017 roku k. 117-118)

Postanowieniem z 25 marca 2010 roku, wydanym w sprawie I Ns 394/06 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zniósł współwłasność zabudowanej nieruchomości położonej w J., gmina A., przy ulicy (...), oznaczonej jako działka o numerze ewidencyjnym (...), o powierzchni 0,2 ha, dla której w XVI Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta nr (...) w ten sposób, że przyznał ją na własność M. K.. Sąd zasądził przy tym od M. K. na rzecz J. K. kwotę 133.000 zł tytułem spłaty.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł o ustalenia faktyczne, z których wynika, że od 6 czerwca 1981 r. do dnia rozvodu orzeczonego wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 31 stycznia 1994 r. M. K. i J. K. byli małżeństwem. Sąd ustalił, że w dniu 13 listopada 1990 roku, w trakcie trwania ich związku małżeńskiego, M. K. i J. K. nabyli nieruchomość położoną w J. przy ul. (...), która weszła do ich wspólności ustawowej małżeńskiej. Środki finansowe na zakup spornej nieruchomości pochodziły z wynagrodzenia obojga małżonków. Wartość zabudowanej nieruchomości objętej wnioskiem sąd określił jako 266.000 złotych. Sąd ocenił, że podział fizyczny nieruchomości nie był możliwy, nie byłby też celowym także z uwagi na zadawnione konflikty stron. Wobec zgodnego wniosku o przyznanie całej nieruchomości M. K., Sąd uznając jego zasadność włożył na nią obowiązek zapłaty połowy wartości nieruchomości, gdyż zgodnie z ustalonym w sprawie stanem faktycznym udziały byłych małżonków po ustaniu wspólności majątkowej były równe.

(postanowienie - k. 442 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06)

W dniu 25 marca 2010 roku powódka, a dzień później w jej imieniu pozwany A. S. złożyli wnioski o doręczenie postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z 25 marca 2010 roku, wydanego w sprawie I Ns 394/06, wraz z uzasadnieniem.

(pisma – k. 338-339 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06, zeznania pozwanego protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017 roku k. 117-118)

W dniu 28 kwietnia 2010 roku pozwany A. S. złożył w imieniu powódki apelację od powyższego postanowienia co do części przewidującej obowiązek zapłaty kwoty 133.000 zł na rzecz byłego męża. W apelacji podniesiono naruszenie przez sąd pierwszej instancji art. 227 k.p.c. polegające na pominięciu wyjaśnienia i ustalenia istotnej dla

sprawy okoliczności, czyli nieprzeprowadzeniu prawidłowego postępowania dowodowego i nierozważeniu w sposób bezstronny i wszechstronny zeznań świadków i wnioskodawczyni.

Pismem z 16 maja 2010 roku pozwany wniósł w imieniu powódki o zawieszenie postępowania międzyinstancyjnego podnosząc przy tym, że nie ma z M. K. żadnego kontaktu.

Powódka w dniu 17 września 2010 roku wniosła do sądu pismo zatytułowane „uzupełnienie apelacji”, w którym wniosła o zwolnienie jej z obowiązku spłaty kwoty 133.000 zł na rzecz byłego męża.

(apelacja – k. 348-349, pismo – k. 357-358 załączonych akt sprawy o sygn. I C 167/o zeznania pozwanego protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017 roku k. 117-1187)

Postanowieniem z 1 grudnia 2010 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację powódki od postanowienia z 25 marca 2010 roku, wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie I Ns 394/06. W uzasadnieniu wskazano, że Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia stanu faktycznego dokonane przez Sąd Rejonowy, a apelacja podlega oddaleniu jako niezasadna. Pozwany A. S. był obecny na rozprawie apelacyjnej, popierając apelację powódki.

(protokół rozprawy apelacyjnej – k. 405, postanowienie z uzasadnieniem – k. 406-411 załączonych akt sprawy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi o sygn. I Ns 394/06)

Pozwany A. S. po zakończeniu postępowania w sprawie Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi sygn. akt I Ns 394/06 nie podejmował żadnych czynności procesowych na rzecz powódki. Pozwany poza prowadzonym wyżej opisanym postępowaniem nie miał żadnego kontaktu z J. K..

(zeznania pozwanego protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2017 roku k. 117-118)

Nieruchomość położona w J., gmina A., przy ulicy (...), została zlicytowana w postępowaniu egzekucyjnym o sygnaturze akt Km 932/11, prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi A. R..

Postanowieniem z 3 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi przysądził prawo własności tej nieruchomości na rzecz osoby trzeciej, która nabyła ją w drodze licytacji w postępowaniu egzekucyjnym, i stwierdził obowiązek wydania tej nieruchomości na rzecz nabywcy przez wszystkie osoby, w posiadaniu których nieruchomość ta się znajdowała.

(obwieszczenie o licytacji – k. 115, postanowienie – k. 116)

Dnia 26 marca 2013r. powódka M. K. zwróciła się do Okręgowej Rady Adwokackiej w Ł. o podjęcie interwencji w sprawie zaniedbania obowiązków w prowadzeniu procesu o zniesienie współwłasności niezgodnie z jej interesem przez adwokata A. S., który był jej pełnomocnikiem.

Postanowieniem z 30 września 2013 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Rady Adwokackiej w Ł. odmówił wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w sprawie z wniosku M. K. przeciwko adwokatowi A. S.. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że zgromadzony materiał dowodowy nie dawał żadnych podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, a adwokat A. S. podejmował czynności procesowe w uzgodnieniu ze skarżącą M. K. i nie nosiły one żadnych cech naruszenia procedury cywilnej lub zasad racjonalnego postępowania.

(kopia odpisu postanowienia – k. 90-91)

Sąd dokonał ustaleń faktycznych na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci z dokumentów, niekwestionowanych co do ich autentyczności oraz z dowodu z przesłuchania stron.

Dowody z dokumentów w postaci orzeczeń sądów oraz protokołów rozpraw, korzystając z materialnej mocy dowodowej wynikającej z treści art. 244 k.p.c., stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

W ocenie Sądu atrybut wiarygodności posiadają również zeznania pozwanego, który starał się opisać przebieg wymienionego postępowania oraz relacji z powódką. Powódka przedstawiła swoją subiektywną ocenę działań pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu powódka M. K. nie udowodniła zgodnie z art. 6 k.c., iż pozwany A. S. ponosi wobec niej odpowiedzialność na podstawie przepisu art. 471 k.c., jak i art. 415 k.c.

Bezspornym jest, iż pozwany A. S. został wskazany przez Okręgową Radę Adwokacką w Ł. jako pełnomocnik z urzędu w związku z treścią postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z dnia 19 maja 2009 roku w sprawie sygn. akt I Ns 394/06.

Stosowanie do treści przepisu art. 118§1 k.p.c. ustanowienie adwokata lub radcy prawnego przez sąd jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego.

A. lub radca prawny ustanowiony przez sąd jest obowiązany zastępować stronę do prawomocnego zakończenia postępowania, chyba, że z postanowienia sądu wynika, iż obowiązek zastępowania strony ustaje wcześniej (art. 118§2 k.p.c.).

W orzecznictwie aprobowany jest pogląd, zgodnie którym z chwilą wyznaczenia adwokata z urzędu, relacje zachodzące pomiędzy stroną a wyznaczonym dla niej adwokatem należy oceniać jak pomiędzy mocodawcą a pełnomocnikiem, któremu udzielone zostało pełnomocnictwo procesowe (art. 118 k.p.c.). Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 kwietnia 1999 roku w sprawie sygn. akt I CKN 1423/98. Tym samym w odniesieniu do relacji łączących stronę z pełnomocnikiem z urzędu należy stosować przepisy o umowie zlecenia – art. 734 i następne k.c. Umowa zlecenia jest zaliczana do umów starannego działania w odróżnieniu od umów rezultatu. Zatem strona nie może żądać od pełnomocnika z góry określonego rezultatu – konkretnego orzeczenia Sądu, a jedynie podejmowania działań, których celem jest jego uzyskanie.

A. i radca prawny odpowiadają za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegranej sprawy, której wynik byłby korzystny dla tej strony, gdy pełnomocnik zachował należytą staranność. Mocodawca może żądać odszkodowania, a sąd orzekający w sprawie powinien ocenić należytą staranność wymaganą od adwokata i radcy przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru ich działalności (takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 2 grudnia 2004 roku w sprawie sygn. akt V CK 297/04).

Z dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych jednoznacznie wynika, że pozwany A. S. jako pełnomocnik powódki ustanowiony z urzędu w sprawie Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi sygn. akt I Ns 394/06 wykonywał swoje obowiązki z należytą starannością w rozumieniu art. 355§2 k.c. Pozwany sporządzał pisma procesowe, uczestniczył w rozprawie, zgłaszał wnioski dowodowe, przy czym uwzględniał stanowisko powódki. Pozwany złożył również środek zaskarżenia – apelację od postanowienia kończącego postępowanie w wymienionej sprawie, w której podniósł okoliczności wskazywane przez powódkę, a dotyczące kwestii prawa własności nieruchomości będącej przedmiotem postępowania. Podkreślić należy, iż powódka po wydaniu orzeczenia przez Sąd I instancji wyjechała za granicę i nie kontaktowała się z pozwanym, co utrudniało znacznie podejmowanie przez niego czynności w jej imieniu, o czym pozwany informował Sąd i załączył stosowne dokumenty.

Ocena czynności podejmowanych przez pozwanego była również przedmiotem oceny Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Rady Adwokackiej w Ł., który postanowieniem z dnia 30 września 2013 roku odmówił

wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec pozwanego w sprawie ze skargi powódki, wskazując, że zgromadzony materiał dowodowy nie dawał żadnych podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, a pozwany adwokat A. S. podejmował czynności procesowe w uzgodnieniu z M. K. i nie nosiły one cech naruszenia procedury cywilnej i zasad racjonalnego postępowania.

Wskazać należy również, że powódka nie wykazała (art. 6 k.c.), aby na skutek czynności pozwanego doznała szkody w wysokości dochodzonej w rozpoznanej sprawie tj. 5.000.000 złotych. Powódka konieczność dokonania spłaty na rzecz byłego męża J. K. zgodnie z prawomocnym orzeczeniem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie sygn. akt I Ns 394/06 oraz fakt prowadzenia wobec niej postępowania egzekucyjnego łączy z działaniem (zaniechaniem) pozwanego jako jej pełnomocnika. Ocena ta jest jednak subiektywna i nieuprawniona w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Podkreślić należy, iż pozwany A. S. został wyznaczony jako pełnomocnik powódki zgodnie postanowieniem Sądu wydanym w sprawie sygn. akt I Ns 394/06 przez Okręgową Radę A. w Ł. dopiero w dniu 26 maja 2009 roku, a zatem w czasie kiedy już prawomocnie była rozstrzygnięta kwestia wstępna związana z uzgodnieniem treści księgi wieczystej nieruchomości położonej w J. przy ul. (...) (postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie III Ca 1556/08 w przedmiocie apelacji M. K. od postanowienia wstępnego z dnia 8 października 2008 roku zapadło w dniu 16 lutego 2009 roku). Tym samym brak podstaw do stawiania pozwanemu A. S. zarzutu nieprawidłowego wykonywania czynności procesowych do dnia 26 maja 2009 roku.

Obiektywna ocena zachowania pozwanego prowadzi do wniosku, iż nie istnieją podstawy jego odpowiedzialności zarówno na podstawie art. 471 k.c., jak i 415 k.c.

Wskazać należy także, że w okolicznościach niniejszej sprawy na aprobatę zasługuje podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia powódki o zasądzenie kwoty 5.000.000 złotych tytułem odszkodowania za wyrządzoną szkodę na podstawie art. 415 k.c. .

Podkreślić w tym miejscu należy, że skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, których badanie w takiej sytuacji jest zbędne (zob. uchwała SN z 17.02.2006 r., III CZP 84/05, LEX, wyrok SN z 11.08.2010 r., I CSK 653/09, LEX).

Art. 117 § 1 k.c. stanowi, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Nadto, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 zd. 1 k.c.).

W rozpoznawanej sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 442¹ §1 k.c. zgodnie z którym roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

Odnosząc się do rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia określonego w powyższym przepisie, wskazać należy, że rozpoczęcie biegu tego terminu należy łączyć z powzięciem przez poszkodowanego wiadomości o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (obie przesłanki powinny być spełnione łącznie), a nie o zakresie szkody, czy trwałości jej następstw (zob. wyrok SN z 24.11.1971r., I CR 491/71, LEX). Ustalenie wiedzy poszkodowanego o szkodzie nie jest rekonstrukcją rzeczywistego stanu świadomości poszkodowanego, lecz stanowi przypisywanie mu świadomości wystąpienia szkody według kryteriów zrelatywizowanych do właściwości podmiotowych poszkodowanego, dostępnej mu wiedzy o okolicznościach wyrządzenia szkody oraz zasad doświadczenia życiowego, w szczególności co do powiązania zaistniałej szkody z określonym czynem niedozwolonym (zob. wyrok SA w Krakowie z 19.03.1991 r., I ACr 39/91, LEX). Istotna w tym przypadku jest data dowiedzenia się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Przepis powyższy określa również termin końcowy możliwości dochodzenia roszczenia o naprawienie

szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, wskazując, że termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że powódka M. K. wiedziała o obowiązku spłaty J. K. od chwili uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie zniesienia współwłasności w sprawie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie sygn. akt I Ns 394/06 tj. od dnia 1 grudnia 2010 roku, kiedy to Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację powódki od postanowienia Sądu I instancji. Po wydaniu wymienionego orzeczenia pozwany nie dokonywał w imieniu powódki żadnych innych czynności procesowych. Dlatego też, powódka przekonana o doznanej szkodzie na skutek jego działań, bez zbędnej zwłoki mogła dochodzić swoich roszczeń w odpowiednim czasie, czego jednak nie uczyniła, nie wskazując też przeszkód, które uzasadniałyby zwłokę w zgłoszeniu tego roszczenia na podstawie przepisu art. 415 k.c.. Zatem nie można uznać, że powódka nie wiedziała o szkodzie i o osobie sprawcy, bowiem powódka miała wiedzę jakie orzeczenie Sądu zapadło oraz jakie czynności podejmował w jej imieniu pozwany.

W wyjątkowych okolicznościach sąd może posłużyć się przy ocenie podniesionego zarzutu przedawnienia treścią art. 5 k.c. Stosując powołany przepis trzeba mieć oczywiście na względzie jego szczególny charakter wynikający z użycia w nim klauzul generalnych. Z tej przyczyny dla oceny, czy podniesiony zarzut przedawnienia nie nosi znamion nadużycia prawa, konieczne jest rozważenie charakteru dochodzonego roszczenia, przyczyn opóźnienia i jego nadmierności (por. wyrok SN z 2.04.2003 r., I CKN 204/01, LEX). Konieczne jest przy tym konkretne wskazanie, jaka z przyjętych w społeczeństwie zasad współżycia społecznego doznałaby naruszenia w konkretnej sytuacji (por. wyrok SN z 7 maja 2003 r., IV CKN 120/01, LEX).

Zdaniem Sądu, w przedmiotowej sprawie, powódka w żaden sposób nie wykazała, że podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa podmiotowego (art. 5 k.c.). Brak jest jakichkolwiek okoliczności, istniejących czy to po stronie poszkodowanego, czy to po stronie osoby zobowiązanej do naprawienia szkody, wskazujących na możliwość przyjęcia, że skorzystanie przez pozwanego z zarzutu przedawnienia stanowiło nadużycie prawa podmiotowego. Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych – w odniesieniu do przedstawionych powyżej rozważań prawnych – wynika, że po stronie powódki nie zachodzą żadne przesłanki uzasadniające przyczyny ponad dwuletniego opóźnienia w dochodzeniu roszczenia majątkowego wobec pozwanego. Opóźnienie to należy przy tym uznać za nadmierne. Zdaniem Sądu, powódka w żadnej mierze nie była ograniczona w dochodzeniu swoich praw na drodze sądowej w czasie od 1 grudnia 2010 roku do upływu okresu przedawnienia jej roszczenia z tego tytułu. Powódka w żaden sposób nie wykazała, aby jej sytuacja w okresie biegu terminu przedawnienia istotnie uniemożliwiała wytoczenie powództwa, z którym ostatecznie wystąpiła w dniu 29 marca 2016 roku. Zatem, przy braku usprawiedliwionych przeszkód w dochodzeniu przez powódkę roszczeń w terminie, uznać należy, że uchybienie terminowi przedawnienia jest bardzo znaczne i w związku z tym, brak jest podstaw do nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia. Nadto podkreślić należy, że opóźnienie w dochodzeniu przez powódkę niniejszego roszczenia w żaden sposób nie leżało po stronie pozwanego A. S..

Pomijając nawet przedawnienie roszczenia dochodzonego przez powódkę, brak jest podstaw do uznania jego zasadności.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd oddalił powództwo M. K. jako nieuzasadnione.

Biorąc pod uwagę charakter przedmiotowej sprawy, a także sytuację życiową powódki, Sąd na podstawie z art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania jej zwrotem kosztów procesu na rzecz pozwanego.

Na podstawie z art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd Okręgowy odstąpił także od obciążania powódki nieuiszczoną opłatą sądową od oddalonego powództwa

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem.

14.03.2017 r.